

DEMOKRACIJA

Leto XIV. - Štev. 2

Trst - Gorica, 15. januarja 1960

Moderni državnik ni samo diplomat in politik, ampak tudi trgovski potnik z določeno porcijo humorja.

HAROLD NICOLSON

Izhaja 1. in 15. v mesecu

Predrzno dramljenje nacizma

Poplava kljukastih križev v znamenju protižidovstva - Odločna reakcija v demokratičnih deželah

Politične ideologije s stremljenjem za poboljšanjem sveta so obležeale na mrtvem tiru. Borba za liberalno demokracijo je odveč, ker je demokracija načeloma že uresničena. Prav tako je tudi s socialno državo, ki povprečnemu mladostniku ni več cilj in ideal. Komunizem, ki je še pred četrt stoletjem v idealizmu privlačil mladino na ideološko politično pot v veri, da vodijo ta pota v zemeljski raj pravičnosti, se je v praksi izkazal za najhujšo tiranijo moderne zgodovine, zato del današnje mladine na tej in še bolj na oni strani komunizem zavrača.

Vse to pa seveda ne pomeni, da današnja mladina ne občuti notranje pripravljenosti za opozicijo in kljubovanje proti obstoječemu družbenemu ustroju. Taka kljubovanje so seveda po demokratičnih deželah športna zadeva, po diktaturah pa resnično junaštvo. Pri večini se ta kljubovanost izraža, če že ne v odločni borbi proti svetu odraslih in njihovim ustanovam, pa vsaj v popolni politični brezbržnosti.

Pri posameznikih vodijo te sodobne mladinske notranje praznote, zlasti po mestih, v mladostno kriminalnost ali pa v politične mreže. Na Zahodu poznamo enega samega gospodarja take mreže, komunizem.

Poleg te pasivne večine, imamo še tretjo vrst mladostnikov: to so tako imenovani nedorasli, s katerimi se v zadnjih letih ukvarja ves svet na Zahodu in na Vzhodu. Po vsem izgleda, da so protižidovski izgredi in zmazki s kljukastimi križi delo prav teh nedoraslih. Kdor zaide v tržaški bar in prisotuje navdušenju teh mladinskih samotarjev nad jazz-muziko in opazuje prav iste geste na Dunaju, Parizu ali Londonu, kamor ga je pot pripeljala, je prepričan, da so nedorasli mednarodna organizacija, iste razvrtnosti, iste m'adostno eksplozije, iste trmoglavnosti in prešernosti. Do sedanje aretacije v Nemčiji, Italiji, na Angleškem, po Skandinaviji, v New Yorku in Avstraliji so usotovile, da so bili glavni aktjerji protižidovskih in pronacičenih izgredov prav pripadniki nedoraslih.

Teh izgredov se je seveda polaštila komunistična proraganda, vendar si je svetovno javno mnenje edino, da ti vsega obsojanja vredni počavi še ne pomenijo, da je na pohodu akuten antisemitizem. Dokler še nimamo preprljivih dokazov, je tudi malo verjetno, da bi bila akcija kljukastih križev delo komunističnih propagandnih direktiv. Jasno ra je, da pomeni vsako razplohovanje na izmam in sophera protižidovske gongje v Nemčiji večanje nezaupanja tujine v novo demokratično Nemčijo in s tem favoriziranje komunistične propagande, ki se trudi na vse krije, da bi Zahodno Nemčijo počiteno in psihološko izoliiral v tako onemogočila uresničitev Evropske skupnosti ter torpedirala NATO.

Tudi v tem trenutku ne smemo pozabiti, da obstojata za povampirjeni naitem stične točke s komunisti, svojimi naravnimi zavezniki: oboji se borijo proti svobodnemu svetu. Nacizem in fašizem se lahko povampirita samo s pomočjo komunizma, saj so v preteklosti prav nacisti odprli komunizmu pot v Zahodno Evropo. Tako se kljukasti križ kaj lahko raztegne v srp in kladivo, kot upravljeno priponinja švicarski tednik »Die Weltwoche«.

V informacijo naših čitateljev omenjam, da povezuje del resnega evropskega tiska sedajo protižidovska gongje z Naservijo egiptovske diktature. Danski dnevnik »Berlingske Tidende«, švicarski dnevnik »Basler Nachrichten« in velik del francoskega tiska ugotavlja, da je že med drugo svetovno vojno obstojalo tesno sodelovanje med nacističnimi oblastniki in arabskimi nacionalisti, kar je bilo očito vsem tistim Slovencem, ki so jih vojni dogodki pripeljali v Egipt in kjer so zmazki kljukastih križev - klub prisotnosti zavezniških čet - bili na dnevnem redu. Razni današnji egiptovski oblastniki so se v povojni arabski politični literaturi ponasi s svojim nacističnim sodelovanjem. Fašistični in nacistični radio sta med vojno vzdrževala stalne prenose arabskih politikov proti Judom, Francuzom in Angležem. Vloga jeruzalemskega velikega muftija v Berlinu in organiziranje »sirske legije« na strani nacističnega rajha je še v dobrem spominu.

Prav tako je splošno znano, da se je

velik del razvilitih nacistov po nacističnem porazu zatekel na Blízni vzhod. V današnji armadi Združene arabske republike so v aktivni službi naslednji nacistični generali: general oklepnih enot Stuterheim, SS generala Katzmanna in Dirlewanger (prosluli varšavski klavec), SS general Eichmann, specialist za judovske pogromske, policijski oblastniki in vojni zločinec Willy Beissner, Hitlerjev »resitelj«, general Remer, Mussolinijev »osvoboditelj«, general Skorzeny, general Farnbacher. Zadnja dva sta dejanska organizatorji alžirskega upornikov. Strokovnjaki cenijo, da je v Zahodni Nemčiji v Naserviji služili kakih 500 nacistov. Večina med njih živi pod tujiimi, arabskimi imeni. Manj prikrito deluje nacistični kontingen v Vzhodne Nemčiji. Vzhodnonemški nacistov v vojski Naserviji služili cenijo na 900 višjih častnikov, nad 1000 subalternih častnikov in nekaj nad 100 vojaških zdravnikov. Vsaka enota egiptovske vojske ima po enega nacističnega instruktora.

Sef protižidovske propagande centrale v Kairu je vzhodni Nemec, nacist Johann von Leers, osebni Goebbelsov prijatelj.

Resnici na ljubo pa je treba podprtati tudi značilnost, ki v mnogem spominja na čase po prvi svetovni vojni, čase weimarske republike. Takrat so celo socialdemokrati kazali nasproti lastni kreaciji kar očitno nenavdušenje. Viljemovski spominji so jih vse preveč težili in zavirili, nove republike zastave so se skoraj sravnivali in nicesar resnega niso storili, da bi vsaj mlađe rodoce prevzgolili. Zato je weimarsko republiko tako hitro odnesla nacistična burja.

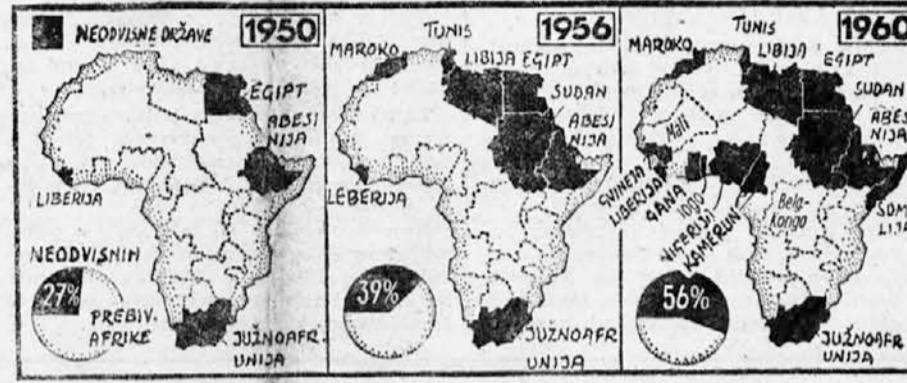
Po drugi svetovni vojni se je v Zahodni Nemčiji demokracija formalno sicer uveljavila, njeni odgovorni nosilci pa so po površini čistkih v nemih in navdušenju z gospodarskimi čudeži spregledali, da je upravni aparat dejansko v rokah

nacističnih nepoboljšljivcev. V šolskih knjigah in učilnicah je še vedno skrbno in prikrito vladal in še vedno vladal pašniki nacistični duh. To se pravi, da so vzgojitelji enostavno »pospabilis« na vse nacistične zločine. Izredno visok odstotek današnje šolske mladine v Zahodni Nemčiji ve samo, da je Hitler gradil avtomobilске ceste, nicesar pa ne ve o milionskih iztrebljevanjih Slovanov in Judov. Velika večina ilustracij in periodičnega tiska poveličuje še danes na najrazličnejše načine pustošenje a nacistične soldateske po Evropi in Afriki.

Sreča v nesreči pa je vsekakor okoliščina, da se je Zahodna Nemčija po zadnjih sramotnih dogodkih zdramila. Tako je bil v Berlinu upravni in specjalni Alfred Staats 48 ur po atentaciji obsojen na 17

(Nadaljevanje na 4. str.)

AFRIKA SE PREBUJA

Pred desetimi leti so obstajale na Afriški celini samo štiri neodvisne države: Egipt, Abesinija, Južnoafriška unija in Liberija, t. j. 27 odstotka vsega ozemlja. V teku leta 1960 pa bo črna celina dosegla 56 odstotno samostojnost. V nadaljnji desetih letih l. 1970 bo Afrika verjetno že povsem neodvisna celina v tesni povezavi z Evropo.

Dogodki po svetu

In tej se je pridružila še pljučnica. Zdravnik pri vsej prizadevnosti niso mogli rešiti življenja. Tudi Slovenci sestavljamo z njegovimi grobi in izrekamo svoje sožalje italijanskemu kolesarskemu športu, ki je s Faustom Coppijem izgubil doberga človeka in vzornega atleta.

SVETOVNI EVHARISTICNI KONGRES V MONAKOVEM. Od 31. julija do 7. avgusta bo v Monakovem, na Bavarskem svetovni evharistični kongres. Pričakujejo veliko število udeležencev iz vsega sveta. Na kongresu bodo zastopani tudi tržaški in goriški Slovenci. Prijave sprejemajo na župniških uradih še vse ta mesec. Nekatere vesti pričevajo, da se bodo kongresa udeležili tudi Slovenci iz matične države.

KONČANA JE STAVKA KOVINARJEV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. Največji spor med delodajalcem in delovjemalcem v Združenih državah, stavka kovinarjev, ki je pričela v zadnjem poletju, je končno zaključena. Delodajalci so dovolili delavcem povisek 39 centov na uro (t. j. 241 lir ali okrog Lit. 50.000 mesečno). Povišek znaša torej toliko kot znašajo pri nas mesečni prejemki enega kvalificiranega delavca ali štirih delavcev v socialistični Jugoslaviji. K temu je treba pristeti še 2 centa (mesečno okrog 2.600 lir) za zavarovanje proti brezposelnosti. Stavkujoči so spojeno zahtevali povisek 50 centov na uro. Delodajalci so svoje delavce potolazili z 80 odstotkov njihovih zahtev, kar je vsekakor zaslужeno zmaga. K temu uspehu sta v znatni meri prispevala podpredsednik Nixon in minister za delo Mitchell.

Ameriška stavka kovinarjev pa se od podobnih sporov razlikuje v tem, da delavci niso pričeli stavke, da bi prvenstveno dosegli povisek mezd, ampak iz strahu pred automatizacijo, pred novo industrijsko revolucijo. Hoteli so se zavarovali pred pošastjo morebitne bodoče nezaposlenosti in si pridobili pri preverati delovnih procesov v bodočnosti pravico sodočevanja. Seveda resničnega in ne samo frazerskega kot ga poznajo jugoslo-

vanski delavci. Kaj so v tem dosegli še ni znano.

Zadnja ameriška stavka kovinarjev pa je izredno važna za bodoče odnose med delodajalcem in delovjemalcem. Komunistični in titovski tisk, ki sta stavko napovedala, o vsem tem previdno molčata. V Sovjetiji, po satelitskih državah in v Titov Jugoslaviji bi tako borba pomembila zločin. Ameriški kapitalizem je prava muha v primerjavi s komunističnim državnim kapitalizmom, ki s slovenskimi nogami tepta najosnovnejše delavske pravice, z rilcem pa trobi v svet svojo ljubezen do delavskega razreda.

Pa še nekaj so pokazali svobodni ameriški sindikati. Za stavko so izdali 1160 milijonov dolarjev (ali 700 milijard lir) lastnega denarja, ker jim kremeljski vojsčaki za delovsko pravice niso postali niti ene same kopejke.

ZALOVANJE ZA ALBERTOM CAMUSOM. Po vsej Franciji in tudi v svetovnih literarnih krogih vlada globoka žalost za nosilcem Nobelove nagrade Albertom Camusom, ki se je smrtno ponesrečil pri nekem avtomobilskem incidentu. Camusov vpliv na mlado francosko intelektualno pokolenje je bil izredno pomemben. Njegova smrt je javnost občutila kot narodno nesrečo. Stavko, ki je v Franciji zajela radio in televizijo, so prekinili, da bi omogočili neovirane prenose o zastužnem pokojniku. Dnevnik »Combat«, katerega sostanovitelj je bil Alber Camus, je izdal posebno izdajo. Ostali francoski listi so Camusu posvetili po več strani. Tisk je soglasen v domnevni, da je Camus najpomembnejši in tudi najbolj reprezentativni francoski pisatelj. Po gledališčih, kjer uprizorajo njegova dela, so na dan pogreba odredili večinutni molk.

VELIKA ŽELEZNISKA NESRECA BLIZU MILANA. V torek, 5. t.m. se je pričetila v Monzi blizu Milana endi izmed najtežjih železniških nesreč. Pri prevozu čez most je iztrtil brzovlak in pokopal pod seboj 17 mrtvih in nad 100 ranjenih. Brzovlak Sondrio-Milan prevaža zlasti delavce in dajake. Nesreča je pripetila v trenutku, ko je vlak zmanjšal svojo hitrost za prevoz proge, ki je bila v popravilu. Vlak pa je defektno mesto prevozel s preveliko hitrostjo. Zrtve so pokopali ob veliki množici občinstva in ob udeležbi najvišjih oblasti.

Njegova smrt je prišla popolnoma nepriskrivena. Z nekaterimi drugimi železniškimi sovrašniki je preživeljal počitnice v Afriki. Ko se je vrnil domov, je prinesel s seboj nevarno infekcijsko bolez

manjšin-vzdržuje tudi manjšinske šole, vendar je to izjema od pravila in zato so te šole dostopne samo tistim članom manjšin, ki so polnopravni državljanji. Tačko je v Italiji in to smo v našem članku tudi povedali. Čeprav bi se o pravičnosti in upravičenosti tega stališča dalo marsikaj reči, posebno v bolečem primeru optantov, tega vprašanja nismo niti načeli. Zato se »Messaggero Veneto« enostavno zaletava v prazno in mlati po zraku, ko nam očita, da smo zahtevali pravico do vpisa v tržaške slovenske šole celo za jugoslovanske državljanove, ki živijo na drugi strani meje!

Toda niti z besedo ni Messaggero Veneto omenil primerov, ki so povod in osnova našega zahtevanja optantov niti v položaju optantov niti v položaju tujcev in jim pripravljaloca se zakonska ureidelj slovenskega šolstva na Tržaškem grozi, da bi morali prepisati svoje otrocke od danes na jutri s sedanjih slovenskih na italijanske šole. Londonška spomenica o soglasju namreč v svojem 8. členu izrecno jamči vsem osebam, ki so nekoč imeli domovinsko pravico na Tržaškem, da se lahko vrnejo v kraj svojega nekdanjega bivanja in jim jamči, da bodo uživale vse (podčrtamo: vse!) pravice kakor ostali prebivalci tega področja. Skoro brez izjeme so to avtohtoni Tržašani, ki so se umaknili v tujino v letih fašistične vladevinje gospodarskega zastoja v Trstu. Stirinajst let po zaključku druge svetovne vojne imajo takci ljudje, nesporno domačini, po vsej Evropi že zdavnaj urejen svoj državljanški status. Pri zadetim državam niti na misel ni prišlo, da bi jim odrekale pridobitev državljanstva. Samo tu so še primeri, da se take ljudi še vedno držijo v pravinem položaju neželenega tujca, kateremu naj bi zdaj prav zaradi tega ker nima državljanstva, za katerega se je zmanj potegoval in se poteguje, da bila v očitem nasprotju z jasnimi določili in duhom londonškega sporazuma, odvzetra pravice, da bi lahko posiljali svoje otrocke še naprej v slovenske šole.

Naj se »Messaggero Veneto« nikar ne boji, da je takih primerov milijon in da bi spravili v nevarnosti italijanstvo Trstal. Niti od daleč. Morda jih je kje vsebi nekaj ducatov, toda krivica bi zaradi tega ne bila nič manjša in nujnosta, da se jo prepreči je zato še večja.

Potem je v Trstu prav tako nekaj, zoper morda samo nekaj malega primerov oseb, ki so bile sicer rojene, a nekateri že vse od leta 1919-spolnikar nikdar niso stalno bivali izven našega mesta, vendar so kljub temu brez italijanskega državljanstva, čeprav se vneto trudijo, da bi si ga pridobile. Tudi ti, in njim podobni, so nesporno domačini in tudi zanje morajo veljati določila londonških sporazumov, ki priznajo določene pravice »vsem pri-

(Nadaljevanje na 2. str.)

V soboto,
dne 6. februarja 1960
ob 21. uri v
HOTELU EXCELSIOR
PALACE

IX. TRADICIONALNI DOBRODELNI PLES

Vstop samo z vabilom. Vstopnice in rezerviranje miz v Ul. Machiavelli 22 tel. 36-275 dnevno od 17. do 19. ure.
SDD v Trstu

VESTI z GORIŠKEGA

Po nastopu kardinala Ottaviani

Brezbožniki niso edini sovražniki krščanstva

Tajnik svetega Oficija kardinal Ottaviani je preteklu teden zelo ostro govoril proti vsem tistim, ki se rokajo z brezbožnimi komunisti in ostro obozil neke vrste tekmovanje, kdo prvi stisne roko.

Kardinalov nastop je verskega in političnega značaja in je namenjen ne preprostnemu človeku, ampak samim državnikom, ki se priprijavajo na vrhunski sestanek s Hruščevom, ki naj prinese končne hladne vojne in dolgo dobo miru.

Kardinal je spregovoril tudi pred napovedanim odhodom predsednika republike Grongchja na obisk v Moskvo in je torej veljal predvsem državnemu poglavaru samemu in vladni. Nasprotno tolmačenje nima smisla, saj je vendar kardinal tiste, ga svetega Oficija, ki je svoječasno razglasil, da je gre vsako podpiranje komunizma in komunistov.

Razgovor Zahodnega sveta s sovjetskim predstavnikom Hruščevom visoki cerkevni predstavniki ne obdrabovali in menijo, da gre za popuščanje, kar naj bi po njihovi sodbi pomenilo podprtje komunizma, to je brezbožništvo.

Kardinal je rabil nenavadno hude besede, ker je dejal, da rokovanje s komunističnimi brezbožniki pomeni podpirati sklofutate Kristusa na križu in drugo.

Kardinalov govor je zbudil velikanski odmev po vseh listih in je spravil v vidno zadrgo vladu in vso krščansko demokracijo. Pravijo, da je sam predsednik republike Grongchi zahteval pojasmila s strani Vatikan.

Opozicijski in neodvisni ter neutralni tisk pa se je več ali manj odkrito postavil proti kardinalovemu nastopu in že samo dejstvo, da vatikansko glasilo ni takoj objavilo kardinalovega govorja pomeni, da je bil Vatikan sam v zadregi ali vsaj v negotovosti.

Pri tem se javnost spominja Eisenhowerjeve izjave po obisku pri papežu, da mu namreč v prizadevanju za dosegem miru po poti, ki si jo je začrtal, to je razgovori s Hruščevom, daje velik pogum papeževu odobritvenju njegovega namena.

Nedvomno ima kardinalov nastop svoj velik pretežno politični značaj in pomen, zato ni smela trditi mnogih listov in političnih mož, da gre za obodo razgovorov s Sovjeti in torej politike treh najvišjih iz Zahoda: Eisenhowera, MacMillana in De Gaulle.

V Italiji sami pa mnogi obsojajo kardinalove besede, kot neposredno vmešanje Cerkve v državno politiko in določeni opozicijski krogri izrabljajo zadevo v svoje strankarske namene.

Dobro vemo, da je Cerkev zaskrbljena zaradi nove politike Zahodnega svobodnega sveta do komunističnega sovjetskega bloka in razumevamo, da je kardinal Ottaviani spregovoril ostro in odločno z verskega stališča toda v politični nameni. Zato nimamo v tem smislu in zaradi tega njegovega nastopa nobenega namena obsojiti njegovih besed, ker prepričamo odločitev za ali proti, tistim velikim odgovornim državnim, katerim je prav za prav bil ostri kardinalov govor namejnen.

SPOSTUJ SVOJEGA BLIŽNEGA KAKOR SAMEGA SEBE.

Zanima pa nas pripomba nekaterih italijanskih neodvisnih listov ki so jo ob tej prilici zapisali, da se sklofutata Kristsustva (schiaffeggiatori) ne najdejo samo tam, kamor je kardinal meril, ampak tudi

Zgoda o Jovanki

List "Seattle Post Intelligencer" prinaša življenjske podatke Titove Jovanke, ki je 32 let mlajša od svojega gospodarja. List pravi, da je Jovanka nenavadna ženska. Ni samo zelo fotogenična, ampak ves njen izgled spominja na pravo "Amaconko".

"Ko sem se priključila komunističnemu gibanju l. 1940.", pravi Jovanka, "sem pomagala pri organizaciji kmečkega prebivalstva, mladih fantov in deklej v mojem mestu, ki so bili proti monarhiji. Kovali smo zaroto za odstranitev monarhije..."

"Ko sem postala vojak, je to pomenilo, da moram pobijati ljudi. To je bila zame greška pilula. Nisem pa mogla pozabiti strahot, ki sem jih nosila v srcu - 50 mojih vaških prijateljev so kvilzili maskrirali. Kadar koli sem namerila puško, sem mislila na te ljudi."

Jovanka, pravi list dalje, je Titu rešila življenje - v Bosni. Pripadala je 2. brigadi 6. partizanske divizije, ki se je borila proti hitlerjevskim četam. Tito je prebil v jami... V trenutku, ko je prilezel iz brezplača, ga je opazil nemški vojak in dvignil puško, da ga ubije. Jovanka ki je stala v bližini, je prva ustrelila...

Skratka. To je Jovanka Budislavljevič Broz, sedanja Titova žena. Ko je bila še v gozdu, pravi list, je bila zelo skromno izolana, pa vogni pa se je tudi ona - kot mnogi drugi - pričela s izobraževatvi. Pred časom je maturirala. Poučevali so jo domači učitelji kot nekdajne grajske po gradovih, kjer sedaj od časa do časa prebivata z možem ne glede na oderuško povodenje najemnine in novo nacionalizacijo stanovanj, ki navadnim jugoslovanskim podanikom dopušča največ dve majhni stanovanji, privilegiranim pa tudi po 16 gradov. Socializem, ki močno diši po srednjiveškem feodalizmu.

drugod. Tam namreč, kjer Kristusovega nauka ne spoštujejo, pa vendar trdijo, da so kristjani.

To se na primer dogaja tudi pri nas, kjer sami visoki predstojniki krščanstva ne spoštujejo naših pravic in kjer katoliški list, kot je n. pr. "Vita nuova" očitno piše proti spoštovanju naših upravičenih zahtev. Niti prvi niti druga se ne zmenijo, da bi ravnali po Kristusovi zapovedi; spoštuje svojega bližnjega, kakor samega sebe!

Sovražniki Kristusa niso samo brezbožniki, rdeči in drugi. Sovražniki so tudi tisti, ki svoje krščansko razglasajo na vse vetrove, doma pa uganjajo krivico in na strani raznarodovanja. Prepostokrat izrablja na celo vero v ta namen.

Nihče nam ne bo trdil, da kardinali ne vedo, kaj se pri nas dogaja, kaj nekateri "krstjan" z nam uganjajo, kako nas zanjujejo, nas raznarodujejo ali vsaj pomagajo raznarodovati.

Nimamo uzakonjenih šol, v videmski provinci pa niti enega samega razreda osnovne šole s slovenskim učnim jezikom. Nimamo zaščitnega zakona in raje teptajo svojo lastno ustavo, kot da bi nam ga dali. Med Slovence nameščajo italijanske duhovnike, ki ne pozna, nekateri celo nečejo poznati naše govorice.

Koliko gorja prestaja naša skupnost, koliko krivic vseh vrst od fašizma do danes! Pa se nihče ne zmeni, da bi tako ravnanje obozdi in spregovoril dobro in odločno besedo za nas, to je za spoštovanje pravice!

Slovenci smo na položaju brezpravnega ljudstva v vsej videmski provinci, kjer nimamo nobenih jezikovnih pravic, čeprav ne leva šesti člen ustave, da nas vlastna mora zaščititi. Le v par župnih je slišati tudi slovensko besedo, seveda ob sovražtu zagrizenih italijanskih nasprot-

nikov naše materinščine. Pišejo celo (tega italijanski nisti niso zanikal!), da so ob škofovem obisku morali naši peveci utihniti s slovensko pesmijo. Kako naj potem naš slovenski vernik veruje v resnico in pravico ter v spoštovanje vsega pravčičnega po Kristusovem nauku, ko pa tega nauka ne spoštujejo prav tisti, ki pravice našega človeka teptajo?

Sovražnikom pride prav celo izgovor, da se v naši zahtevi po spoštovanju naše materinščine skriva komunizem. To je zoper bitnavski izgovor sovražnikov Kristusovega nauka, kajti ogromna večina našega ljudstva je globoka verna. Sami italijanski duhovniki priznavajo, da je večji odstotek vernikov med Slovenci, kot pa med Italijani in da so slovenski verniki božji besedi bolj udani kot pa drugi. Sicer pa bi bilo spoštovanje naših pravic načeljivo orožje proti širjenju komunizma.

»Suum cuique tribueret« ni le pravni rek, je tudi krščanska zapoved!

Slovenski vernik

Obmejni promet v preteklem letu

Tudi v letu 1959 se je obmejni promet med Italijo in Jugoslavijo dobro razvil, kar nam lahko dokazujejo tudi uradni podatki, ki so jih za dne objavili.

Lansko leto je prišlo v Italijo s propusnicami 815.777 jugoslovanskih državljanov, italijanskih državljanov, ki so v istem obdobju šli v Jugoslavijo, pa je bilo 265.301.

Največ prehodov so zabeležili v poletnih mesecih in decembra. Julija je namreč prekorailo mejo 72.262 Jugoslovjanov in 21.954 Italijanov, decembra pa 78.765 Jugoslovjanov in 22.999 Italijanov.

Ta naša mladina

Odgovor Filibertu Benedetiču

V novoletem »Primorskem dnevniku je visokošolec Filibert Benedetič priobčil stolpec dolgi članek »Ta naša mladina, ki se mi zdi vreden odgovor, ker utegneta sičer postati netočnost in nejasnost vresnicav v službi dialektike.

Benedetič pozablja: da je za ustanovitev AKS »Simon Gregorčič« dana pobudo politična komunistična organizacija Fronta, kakor se "e' tekrat imenova in to iz edinega namena, da ASK ona tudi vodi po smernicah komunistične dialektike doktrine. AKS torej ni nastal zato, ker je Benedetičeva in drugih želja bila najti sredstvo, ki bi družilo vso mladino »v znemu samoinicijativi, prijateljstvu in svobode«, ker samoinicijativi, prijateljstva in svobode diktature ne pozajmo, kot smo v znemu diktature same. Precej drzno je, gospod Benedetič govoriti o samoinicijativi, prijateljstvu in svobodi, ko pa ASK »Simon Gregorčič« služi marksističnim ciljem, tudi e' se za vabo naivnežev in nevedežev imenuje po Simonu Gregorčiču, ki je svobodno živel in narodu in Bogu svobodno.

Poglejmo si članek od blizu, Ce pa očetje zahtevajo od sinov tudi dušo, pravi Benedetič, to postane res problem in rešitev terja svoj obračun: samoto, brezbriznost, hlapčevstvo, utilitarizem, dolgočasje.«

Te Turgenjeve besede je Benedetič porabil za svojo razpravo. Toda Turgenjev je mislil in pisal svobodno, zato je vsak samostalnik imel svoj pravi pomen in namen. Le svobodna mladina lahko Turgenjeva razume in ceni. Nesvobodna in hlapčevska prav gotovo nel ASK »Simon Gregorčič« ni svoboden v Turgenjevem in našem pomenu besede. Diktatura rodil in zahteva hlapčevstvo. Hlapčevstvo rodil vse drugo: samoto, brezbriznost, utilitarizem in dolgočasje. To je trdil Turgenjev in to ponavljamo mi, ki smo temu, žal žive pri.

Benedetič nadaljuje: »Danes pravimo, da se mladina ne briga za nobeno stvar. Vemo pa, da tisto malo mladine, ki se briga za družbeno življenje, že kvalificirajo z raznimi barvami: belo, rdeče in nedolčeno. To pri nas v Gorici. Sicer smo vsi bili pred devetimi leti že zelo mla-

Tako toži Benedetič in tožba odgovarja delno resnici. Samo delno, v kolikor namreč zadeva Fronto, ki je ni več, ker se je prostovoljno razpustila, kulturno delo ASK pa je, kakršno vemo da je: naslanjanje na umotvore in svobodnih dñi, ali pa ponavljajanje narekovanih motivov. To kar se tiče ASK, kot takega in njegovega članstva, in ne tudi kar se tiče razstav silkarjev, ki svobodno mislijo in ustvarjajo!

Kako more človek govoriti o sproblemu narodne zavesti v žlahnem pomenu besede, ce pa so člani ASK-a narodno zavesti ponižali na berasko pot z vstopom v italijansko socialistično stranko. Naša mladina! Da, da, vaša mladina: Sanzin, Vižintin in drugi člani italijanske socialistične stranke.

Vidite, gospod Benedetič, svoboda je samo ena, silna in obširna, in žlahnem pomenu besede, ce pa so člani ASK-a narodno zavesti ponižali na berasko pot z vstopom v italijansko socialistično stranko. Naša mladina! Da, da, vaša mladina: Sanzin, Vižintin in drugi člani italijanske socialistične stranke.

Ne vem, da bi vas kdo napadal zaradi ASK-a »Simon Gregorčič«. Prav gotovo pa vem, da smo vsi na vas' gledali, kot na komunistično usmerjeno društvo pod vodstvom Fronte. To je bila naša pravica in naša dolžnost, ker nismo marali in ne maramo, da se naša mladina vzgaja dvojno, nezavedno in protinarodno. Namesto skupnega slovenskega nastopa na tržaškem vsečilisu, ste slovensko listo zmerjali in psovali, sami pa ste se hlapčevska ponizali s čepenjem na repu tuje, neslovenske liste, kjer se danes vas Sanzin baha kot brezpravni član univerzitetne izvršnega odbora. Isti Sanzin, pa Vižintin in drugi so v Nennijevi socialistični stranki.

Vse ni »žlahnna narodna zavesta«, dragi gospod Benedetič! Vidite torej, da smo imeli prav, ko smo gledali in gledamo na ASK previdno in nezaupljivo, ker ne maramo, da se naša mladina izveri na repu tujih organizacij. December je čas statistik, čas, ko načravimo črto čez celoletno delovanje. Kaj bi sedaj pogledali, kako je bilo s črno kroniko v tem letu v Italiji. Na splošno je znano, da spada Italija med one dežele, v katerih je zločin zelo razpelen. Spomnimo se le na značilne siciljske bandite, ki so več časa terorizirale otok. Toda to nas ne sme spraviti v napačno mišljenje, češ da je največ umorov v južni Italiji.

Zaradi boljše preglednosti, se bomo omejili le na en mesec, mesec oktober. V oktobru je bilo v Italiji 39 umorov, septembra 92, ranjenih zaradi poskušnih umorov 37, septembra 19, lažjih ranjencev 25, če med te ne štejemo približno sedemdeset pregorečih navajev, ki so se ob prilikah nogometne tekme Napoli-Genova skoraj do smrti pretepli.

Poglejmo sedaj iz kakšnih razlogov so morilci ubiali. Zaradi ropa je izgubilo življenje 12 ljudi. Zaradi ljubosumnosti, ki igra pri mnogih umorih veliko vlogo, je umrlo samo 6 ljudi, kajti med ljubosumnost ne moremo pristevati duševno stanje sedemletnega otroka, ki je ljubosumn na svojo 18 mesecev staro sestrico, zgrabil za očetovo puško ter jo ustrelil. Ta primer pa se ni tu zaključil. Medtem ko so vozili umirajočo deklelico v bolnišnico, je prometna nesreča spravila na oni svet še dva sorodnika, medtem ko so trije bležali težko ranjeni. Samo en umor se je izvršil iz ljubezenskega nasprotovanja, štirje so bili seksualni umori. Ostali razlogi so bili naslednji: maščevanje 9, sovraščanje 7, nesoglasje 11, denar 8, blaznost 4, politika 2, sedem ljudi pa je padlo v boju z organi javne varnosti. Za pet primorov ne poznamo razloga.

Statistika nam, pove dolje, da so kriminalci najraje posluževali naslednjega orožja: nožev in belega orožja v 16 primerih, puške v 12, samokres v 9, samo en zločinec je uporabil strup, šest zločincov se je postužilo plina, trije pa so vsoje žrtve zadavili. Znana družinska nerazumevanja južnih pokrajin pa so zahtevala šest žrtv. Največ ljudi je umrlo v Italiji zaradi prehudega pretepanja. Kar 28 ljudi je umrlo zaradi udarcev s palico, kamno in na otokih.

Ce pogledamo, kje se je izvršilo največ umorov, opazimo, da so severne pokrajine na prvem mestu, kjer jih je bilo 37, samo 16 v Srednji Italiji, 29 pa na jugu in na otokih.

Je namreč zares žalostno, da takci slučaj sploh še obstojajo in da je treba o njih govoriti.

VLJUDNOST, TODA KAKŠNA...

Dobrodobci več časa brez vode

Med zadnjimi prazniki je naša vas spet ostala več časa brez vode, ker so zaradi narasle vode v jezeru odstranili podzemno črpalo.

Za Dobrodobce je tak pojaz brez dvojna precej neprijeten, posebno ker morajo že tako in tako plačevati za vodo do kaj visok mesečni znesek, a čudno se nam zdi, da ni kljub temu prišlo do nobenega javnega protesta, ki je bilo v Dobrodobu demokratična občinska uprava, da je stalno naražal takratnega župana, tudi če je, kakor se je včasih zgodilo, ostala vas zaradi kake okvare le ne

ANATOMIJA NEKE MORALE

Razgaljena podoba določenega razumniškega pokolenja

O dnevniku »Il Giorno« in o pogumenu uredniku Gaetanu Baldacciju je tudi »Demokracija« pred časom pohtavno pisala. Krog, ki jim je bil odkritosrčni javni devec s svojo koristno in učinkovito kritiko v napotje, so Baldaccija odstranili. To odstranitev je socialistični »Avantur« označila za »balkansko pustolovščino. Nedeljskemu »Pr. dnev.« z dne 3. t.m. ta pripomba ni bila všeč, zato je v oklepaju zagordnila: (Pri tem se seveda samo po sebi postavlja vprašanje, iz katerega časov je to balkansko vzdružje socialističnega glasila, ki bi pač moralo upoštavati vse, kar se je v 20 letih na Balkanu spremenoval). V dvoumni obliki je urednik »Pr. dn.« hotel povedati, da je najbrž »balkansko vzdružje vzdalo na Balkanu pred današnjimi oblastniki v Jugoslaviji.

Ubojni urednik pri »Avanturu« bi se v resnicni morali domisliti vsaj »najvažnejših dvajsetletnih sprememb«. Tako n. pr. da so Milovan Džilas, ki je kritiziral razkošje in zapravljanje ljudskega premoženja novorazredne titovske gospode in iz prvega vira razkrival komunistični terorizem nad jugoslovanskim prebivalstvom pred vsem svetom, ne samo odstranili kot Baldaccija, ampak ga zaprili za osem let v ječo - in bi ga verjetno likvidirali, če ne bi bil nekdaj poglavar Titove Jugoslavije št. 2. In kako so postopali z Edvardom Kocbekom neposredni gospodari »Pr. dn.«, ve sleherni slovenski otrok.

„J'Accuse“ - obtožujem

Skoraj istočasno z Baldaccijevim odstranitvijo so v Združenih državah izdali zbirko političnih esejev Milovana Džilasa, pod naslovom »Anatomija neke morale«. V ameriški reviji »The New Leader« je Bogdan Radica, prof. na Fairleigh Dickinson University, napisal o tem delu zelo posueno študijo, ki ne bo osvežila spomina samo titovskim užitkarjem, ampak razkrila našemu intelektualnemu naraščaju v vsem tistim, ki so poračeno informirani o polpretekli zgodbini »balkanske pustolovščine«. Bogdan Radica pravi med drugim tudi tole:

»Sedemnajst Džilasovih esejev predstavlja začetek Džilasovega ideološkega preobraževanja in njegovih poti, ki so ga končno pripeljale do objave slovitega »Novega razreda«, tega odločnega »J'Accuse« proti jugoslovanskemu komunističnemu gibanju. Dobro urejeni in dobro prevedeni so ti esejni značilni dodatek »Novega razreda«. Bajijo se s radcem uradnega komunizma s stalinistično degeneracijo - prav tako odprtavljivo v Jugoslaviji kot v Rusiji - in zagovarjajo nova pot razumniškega razvoja v jugovzhodni Evropi.«

Sestajnj esej je objavilo glasilo jugoslovenskih komunistov »Borbâ« do konca leta 1953. Članek pa, ki celotni zbirki podeluje naslov, je bil objavljen v časniku »Nova mesečka mesece januarja 1954. Historiat objavljanja je bil dramatičen. V začetku so tako navadni partijski kot tudi komunistični poglavari s simpatijo sledili Džilasovim zamislim. Mladi partizci so z veliko uteho pozdravljali zamisel, da so komunisti končno pričeli z diskusijo o novih idejah in da se je partija odločila za uvajanje dolgo pričakovane diskusije o važnih ideoloških problemih.

Ko pa so spoznali, da temu ni tako, je njihovo navdušenje hitro splahnilo. Čim bolj je Džilas postal v svojem nadaljnem kritizizmu trmast, toliko odločnejše so se mu upirali. Končno je pobesnelost privela do avtorjevega preloma s partijskim vodstvom -, kjer je bil drugi posarži -, do njegove aretacije in sodne obsobe. (Baldacci je temu nasprotno še vedno svoboden človek!)

Stvarna zgodbina kontradiktornega razvoja jugoslovenskega in balkanskega razumništva se ni napisana - nadaljuje Radica. Džilas življenjepis in njegove zamisli pa so eno izmed najbolj dramatičnih poglavij, ki jih doslej poznamo. Razločanje razumništva je pričelo v predvojnih letih s splošno intelektualno in politično krizo, ki jo je preživila Evropa v trenutku, ko se je določeni nov srednji razred izkobacal iz kmetijstva in se že preobrazil vladajoči razred. Razumniški so se obračali k marsizmu in leninizmu v prepričanju, da je to edini način, da se izravnava brezno, ki je nastalo s pospešeno industrializacijo in urbanizacijo zaostalo države.

To pokolenje ni razpolagalo s solidno intelektualno pripravo za strahotno konfuzni zgodbinski trenutek, s katerim so zahodne morale vrednote doživljale polom. Univerze, po katerih so v konspiraciji begali mladi Džilasi, niso bile sposobne, da jim nudijo inteligenčno stabilnost, za katero so težili. Politično življenje ni moglo okrepiti niti demokracije niti ideološke diktature. Fasizem, najprej iz Italije in zatem iz Nemčije, jim je bil tuj; marksizem pa jim je ponujal priložnosti, da si preskrbijo mesto v zgodbini. Za Slovanov in posebno še za Črncogorce, kaže je Džilas, je pomenil marksizem pravično stvar, pomenil je postaviti se na stran slovanskih zgodbinskih spomnov.

„Salonski komunisti“ v lastnem zrcalu

Povprečenega pesnika z omejeno ustvarjalno silo in šibko kulturo ni predvojni komunistični književni svet nikoli potrdil za svojega. Ze takoj v začetku se je Džilas sprl s književnim patriarhom jugoslovenskega levitarstva, z Miroslavom Krležem. Medtem ko je Džilas pisarji kratke črtice pod pseudonimom v ultra-buržujsko »Politik«, so njegov »barbarski slog moderne publikacije odklanjale. Krlež je v svojem »Antibarbarusu« označeval Džilasa za intelektualno nazadnja-

kega in primitivnega pisa.

Džilas pa se je v teku druge svetovne vojne dokopal z prve vrste narodno-osvobodilnega gibanja in to v času, ko so mnogi jugoslovanski »salonski komunisti«, ki so Džilasa smatrali kot intelektualno inferiornega človeka, odklanjali sodelovanje. Ko je vojna končala, je bil Džilas nabab vere v bodočnost Jugoslavije, po prelому med Moskvo in Beogradom pa je bil prepričan, da Jugoslavija lahko prične z eksperimentom »komunizma v svobodi«. Ker so takozvano »reakcijo« očistili, je Džilas smatral, da ni nobene nevarnosti za odpiranje vrata večji in odkritosrečni izmenjavi zamisli.

Pa se je bridko razočaral. Ko si je partija prispovijala državo in se polastila vseh virov bogastva, je postala tako vsemogočna, da je degenerirala v vladajočo birokratsko kasto, ki je okužena s še hujšimi razvratnostmi in korupcijo kot je bila predvojna buržozijska. Kmečki element preoblečen v komunistična oblačila, se v ničemer ni razlikoval od korumpiranih predvojnih novobogatašev, v kolikor jih ni celo prekašal.

Oportunisti, karisteri, vohuni...

Kakor je bilo to odkritje elementarno, je bilo prav tako avtomatično tudi nevernarvo za tistega, ki ga je razgallil. Celo Moša Pijade, Džilasov duhovni oče je priznal, da je njegov učenec bogokletno grešil, ko je misil, da mora biti najprej človek in še v drugi vrsti komunist. V tem tiči jedro globokega spora med Džilasom in uradno komunistično dogmo. Džilas je želel, da komunistična država začne razvoj svobodnemu človeku, ali država, v bojazni, da bi to moglo pokopati celotno strukturo sistema, ki temelji na suženj-

stvu, je moral udariti po njem - po pesniku in ne po političnem revolucionarju. Džilas je spregledal, da je upor duha v komunistični državi neprimerno nevarnejši kot enak upor v buržujski državi.

»Anatomija neke morale« jasno dokazuje, kako so tisti, ki so nekoč žrtvovali vse, in bili pripravljeni žrtvovati tudi življenje, da bi postali revolucionarji, postali oportunisti, karisteri, vohuni in birokrati. Oni so dehumanizirali vse tisto, kar je bilo v njih najboljšega: pripravnost žrtvovati se za trajne ideale. Oni so Džilasu prepustili njegove »teorije«, da bi si ohranili korita...

Na koncu te zanimive razprave je o Milovanu Džilasu rečeno še tole:

»Ce bi Titova Jugoslavija sledila nauku enega od svojih najstajnejših duhov na, da je degenerirala v vladajočo birokratsko kasto, ki je okužena s še hujšimi razvratnostmi in korupcijo kot je bila predvojna buržozijska. Kmečki element preoblečen v komunistična oblačila, se v ničemer ni razlikoval od korumpiranih predvojnih novobogatašev, v kolikor jih ni celo prekašal.«

Takšno, gospodje uredniki »Pr. dn.«, je resnično »balkansko vzdružje in iz njegove stvarnosti se je tudi pri urednikih socialističnega dnevnika oglašila vest, morda zato, da bi zakrila proti krivici, morda pa tudi samo zato, da bi pokazala na tuje grehe s prikrivanjem lastnih kot je titovska navada. V Džilasovi podobi »Novega razreda« pa nam ne bo težko najti tudi številne znance iz Tržaškega in Gorjškega, saj pripadajo nekateri pravistemu razumniškemu pokolenju, ki ga je Džilas postavil na sramotni oder.

Ob razglasitvi dekreta generalnega vladnega komisiariata v Trstu, s katerim se je ustanovila prosta industrijska cesta v Zavljah, ki pomeni le skromen delček tiste svobodne ceste, za katero se je zmanjšala velika večina tržaškega prebivalstva, se je bedni tržaški nezaposlenec nekoliko oddahnil.

Ukrepi, ki so ga terjali tržaški gospodarski in politični krogi na bsi prispevali k razgibanju tržaškega gospodarstva, ki je v letu 1959 doživel 30 odstotno zmanjšanje pomorskega prometa in se stalno bori z novimi težkočami. V smislu čl. 2. zakonskih določil velja uvoz in izvoz in celotno gospodarstvo med Italijo in Jugoslavijo.

Tržaško mornarico je treba modernizirati in okrepliti z novimi prevozni mi sredstvi in z novimi pomorskimi progami. Z vso potrebno pozornostjo je potrebno preucavati razvoj in delo Skupnega evropskega tržišča. Pri vseh teh delih bi morali biti vsaj kot oraz valj ali v kakršniki obliki že prisotni tudi tržaški gospodarstveniki.

Razumljivo je - in dosedanje izkušnje potrdi - da se je naše mesto razvilo v zanjošivo turistično področje in tem dejavnostim bi bilo treba v letu 1960 posvetiti mnogo več razlage kot pa se je to je do danega določil. Pred bučno propagando pa je potrebno ustvariti v mestu in okolici turistične udobnosti in privlačnosti, da turisti ob prihodu v naše mesto ne bodo razčarani nad pomanjkljivostmi. Kvarna konkurenca med Italijo in Jugoslavijo mora prenehati, oziroma se mora spremeniti v medsebojno vzajemno sodelovanje. Turisti, ki obiskujejo severovzhodne predele Italije, bi s primernimi olajšavami in sodelovanjem jugoslovenskih turiskoprometnih ustanov radi skočili v Jugoslovijo in nasprotno. V tem oziru se je že nekaj storilo, možnosti pa so zelo obilne.

Leto 1960 bo po vsej verjetnosti leto Afrike. Tržačani smo že po izročilih radi obračali svoje poglede na afriško celino, s katero je bil Trst v preteklosti tesno

Ing. Izidor Ostan, ki je nad deset let vodil programski odsek slovenske radijske postaje v Trstu, je 4. januarja nastopil novo službeno mesto pri glavnem ravateljstvu Italijanske radiotelevizije v Turinu. Njegovo funkcijo pri Radiu Trst A je prevzel dosedanj njegov namestnik, dr. Boris Sancin.

Ing. Izidor Ostan je bil premeščen na lastno željo in mu je imenovanje na odgovorno mesto iskreno čestitamo. V Trstu ostane zapisan kot mož, ki je v sprememb počasnih časih bistveno prispeval, da so slovenske radijske oddaje dosegle takoj višino in obseg ter ohranile svoj pristni značaj. Med tržaškimi Slovenci je bil zelo znan ter je imel veliko prijatelje, ki ga bodo težko pogrešali, čeprav so prepričani, da se bo še pogosto vračal v našo sredino.

Dr. Boris Sancin, njegov naslednik v programske vodstvu Radia Trst A, je tržaški rojak in ena izmed vidnih osebnosti, ki so v javnem življenju tržaških Slovenev.

+ Dekan Vinko Šanta

(Dopis iz Sempolja)

Ob zatonu starega leta je pri nas umrl č. g. dekan Vinko Šanta. Star je bil nekaj nad 70 let in je bolhal že več časa. V začetku decembra ga je bolezen močno napadla in končno ji je ves izčrpelan podlegel.

Pokojnik je bil rojen v Mirnu pri Gorici. Posvečen je bil 1. 1910. Kmalu po prvi svetovni vojni je prevzel našo župnijo, kjer je ostal do svoje smrti.

C. g. dekan je bil izredno vnet za svoj poklic ter je zelo skrbel za dvig duhovnega življenja v naši vasi. Bil je zaveden Slovenec, ki je užival splošen ugled po vsej bližnji in daljini okolici. Hudo je trpel, ko je sodoživil, kako tuje ideologija.

Božični prazniki so za nami. Praznično razpoloženje je vladalo tudi pri nas, ostalo pa je omejeno le na intimne domače krog. V prejšnjih časih so prosvetna društva ob takih priložnostih uprizorila dramske ali pevske prireditve, posebno pa tradicionalno silvestrovjanje. Žal so ti časi za nami. Današnja mladina nimata smisla za društveno življenje. Za Silvestro se je vse razpršilo, le doma je ostalo vse zaspalo. Primanjkuje nam inteligence, ki bi m'adino vodila in jo izobraževala ter seznanjala z višimi dobrinami kot pa sta šport in motorizacija. O tem bi morali prizadeti resno razmišljati.

* * *

Za več mesecov je dograjena stavba zavetišča za stare in obnemogle. Stavba pa samuje prazna in čaka, čaka, da bi jo kdo opremil in jo izročil namenom. Pravijo, da se obč. uprava zanima, ali ni dejavnica. Naloga občinske uprave pa je, da tako sredstva najde.

Isto velja tudi za občinsko kopališče. Stavba je tu, prazna in mrzla...

Predzno dramljenje racizma

(Nadaljevanje s 1. str.)

mesecev ječe zato, ker je ob vstopu v neko gostilno izstrelil: »Heil Hitler!«

Minister Oberlaender je se zagovarjal pred sodiščem v Haagu proti obtožbi, da je kriv judovskega pokola v Lvovu l. 1941. Sodisce v Dortmundu je obsojil Heinza Hettenhausena zaradi žaljenja Judov na 17 tednov zapora. Nad 30.000 mladih Nemcev je v Berlinu protestiral proti hitlerjevskim mazadom. Goeringovo premoženje v znesku 756.000 mark je bilo zaplenjeno v korist žrtv nacističnega preganjanja.

Potrebno pa bo še mnogo truda, dela in tudi brezobjektosti, da odgovorne oblasti enkrat za vselej izbrejijo vse ostanke racizma in njegovega sobrata fašizma. Kar se je na Silvestro izdrojil v Nemčiji, se v nekoliko spremenjeni obliki lahko izroči tudi po drugih državah, ki so se po drugi svetovni vojni odresle diktaturi. Dolgočasna malih in velikih diktatorjev rada zahajajo v nestrnosti in iz njih se kaj lahko zoper vname narodna nešreča.

Silvestro šiba božja naj nam bo stalno v resen opomin!

Odgovorni urednik:
Prof. IVAN RUDOLF

Tiskarna Adria, d. d. v Trstu

Uredništvo in uprava:
Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75

Dopisi za uredništvo:
ulica S. Anastasio 1/c - Tel. 23-039

Goriško uredništvo:
Gorica, Riva Piazzetta 18-I.

CENA: posemnečna številka L 30.-

Naročnina:
mesečno L 50. — letno L 600.—

Za iznos mesečno:
mesečno L 90. — letno L 1000.—

Poštni čekovni račun: Trst št. 11-7223

Dogodki doma

JUGOSLOVANSKO PROTIVETNIČNO ZDRAVILO je tudi v našem mestu vzbudilo zanimanje ne samo v zdravniških krogih, ampak tudi med okoliškim prebivalstvom, kjer se vedno vlažna zaskrbljenost nad to sovražno človeštvo. Zdravilo se imenuje »Biofil«, izumitelj pa je jugoslovenski zdravnik, prof. dr. Jevrem Nedeljković, ki je u